

2019 NİSAN AYI DÜNYA, TÜRKİYE VE MALATYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

Hazırlayan:

Prof. Dr. Ahmet UĞUR

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Akademik Danışmanı

İÇİNDEKİLER

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	2
Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	4
1) Dış Ticaret.....	4
2) Ödemeler Dengesi.....	8
3) Enflasyon.....	9
4) İşgücü Piyasası.....	11
5) Kapasite Kullanım Oranları ve Üretim Endeksleri.....	12
6) Güven Endeksleri.....	13
7) Kısa Vadeli Dış Borç İstatistikleri.....	16
8) Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Kredi Borç İstatistikleri.....	19
9) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	22
Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler.....	23
1) Dış Ticaret.....	23
2) Yatırım Teşvikleri.....	25
3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	25
4) Karşılıksız Çek ve Protestolu Senet İstatistikleri.....	26
5) Konut Satış İstatistikleri.....	28
6) Bankacılık İstatistikleri.....	29
7) Patent ve Marka İstatistikleri.....	30

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

2019 yılı Nisan ayında dünyanın önde gelen ekonomik aktörleri olan ABD, Avrupa Birliği ve Çin gibi ülkelerin açıklanan ekonomik veri ve istatistikleri ile küresel ekonomik gelişmeler haftalık bazda aşağıda verilmiştir.

Nisan 1. Hafta:

- ABD’de Mart ayı ISM imalat PMI endeksi 55,3 ile beklentilerin üzerinde gerçekleşti Aynı dönemde ISM hizmetler PMI endeksi ise bir önceki aya göre 3,6 puan gerileyerek 56,1 oldu.
- Şubat ayında ABD’de artış kaydetmesi beklenen perakende satışlar bir önceki aya göre %0,2 geriledi.
- ABD’de Mart ayının son haftasında işsizlik maaşı başvuruları 202 bin ile beklentilerin altında gerçekleşti.
- Euro Alanı’nda enflasyon Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre %1,4 ’e gerileyerek beklentilerin altında kaldı.
- Euro Alanı’nda Ocak ayında %7,8 ’e gerileyen işsizlik oranı, Şubat ayında %7,8 seviyesinde kaldı.
- Euro Alanı’nda perakende satışlar Şubat ayında bir önceki aya göre %0,4 ile beklentilerin üzerinde artış gösterdi.
- Dünya Ticaret Örgütü (WTO) küresel ticaretin 2018 yılının son çeyreğinde %0,3 oranında daralırken 2018 yılı genelinde %3 büyüdüğünü açıkladı Ayrıca WTO, 2019 yılı küresel ticaret hacmi büyüme tahminini %2,6 olarak aşağı yönlü revize etti.
- AB Konseyi Başkanı Donald Tusk'a mektup gönderen İngiltere Başbakanı Theresa May, Avrupa Birliği'nden Brexit'in 30 Haziran'a ertelenmesini talep etti Ayrıca May, tarafların onay süreçlerini daha önce tamamlaması halinde bu sürecin daha erken sona ereceğini ve süreci Avrupa Parlamentosu seçimlerinden önce bitirmeyi amaçladığını da belirtti.

Nisan 2. Hafta:

- Uluslararası Para Fonu yeni açıkladığı “Küresel Ekonomik Görünüm” raporunda 2019 yılı için küresel GSYH büyüme tahminini 0,2 puan indirerek %3,3 seviyesine çekti IMF’nin 2020 küresel büyüme tahmini ise 3,6 oldu.
- ABD’de, Şubat ayında fabrika siparişleri beklentilere paralel olarak %0,5 azaldı.
- ABD’de Nisan ayının ilk haftasında işsizlik maaşı başvuruları bir önceki haftaya göre 8 bin kişi azalarak 196 bin ile beklentilerin altında gerçekleşti.
- ABD’de Mart ayında aylık ÜFE artışı %0,6 ile beklentilerin üzerinde gerçekleşti.
- ABD’de Mart ayında Tüketici Fiyat Endeksi aylık bazda %0,4’e yıllık bazda da %1,9 olarak gerçekleşti.
- Euro Alanı’nda sanayi üretimi Şubat ayında aylık bazda %0,2 azaldı.

- Avrupa Merkez Bankası (ECB), beklentiler doğrultusunda para politikasını ve faiz oranlarını değiştirmedir.
- Almanya’da, Şubat ayında geçen aya göre ithalat yüzde 1,6 ihracat yüzde 1,3 geriledi.
- Almanya Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Mart ayında aylık bazda %0,4 artış gösterdi.
- İngiltere’de Şubat ayında bir önceki aya göre sanayi üretimi %0,6 imalat üretimi %0,9 artış gösterdi.
- Brüksel’de yapılan AB zirvesinde, Brexit’in 31 Ekim’e kadar ertelenmesi yönünde karar alındı. İngiltere 23-26 Mayıs tarihlerinde hala AB üyesi olmaya devam ettiği ve 22 Mayıs’a kadar Brexit anlaşmasını onaylamadığı takdirde Avrupa Parlamentosu seçimlerine katılmak zorunda kalacak ve İngiltere’nin bu zorunluluğu yerine getirmediği durumda Brexit 1 Haziran 2019 ’da gerçekleşecek.

Nisan 3. Hafta:

- ABD’de Şubat ayında dış ticaret açığı 49,4 milyar seviyesinde gerçekleşti.
- Mart ayında ABD’de perakende satışlar geçen aya göre %1,6 arttı.
- ABD’de Nisan ayında üretim satın alma müdürleri endeksi PMI öncü verisi bir önceki aya göre değişim göstermeyerek 52,4 değerini aldı. Hizmet satın alma müdürleri endeksi PMI öncü verisi ise 52,9 değerini alarak beklentilerin gerisinde kaldı.
- Çin, 2019 yılının ilk çeyreğinde %6,4 ile beklentilerin üzerinde büyüdü.
- Euro Alanı’nda Mart ayında Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) aylık bazda 1 yıllık bazda %1,4 arttı.
- İngiltere’de Mart ayında Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE aylık bazda %0,2 yıllık bazda %1,9 arttı. Aynı dönemde İngiltere’de perakende satışlar aylık bazda %1,1 yıllık bazda %6,7 ile beklentilerin üzerinde artış gösterdi.
- İngiltere’de Şubat ayında işsizlik oranı %3,9 olarak gerçekleşti.
- Almanya Ekonomi Bakanlığı, Almanya’nın 2019 yılı büyüme tahmini %1’den %0,5’e düşürürken, 2020 büyüme tahminini de %2,1 olarak açıkladı.
- Mart ayında Almanya’da Üretici Fiyat Endeksi ÜFE bir önceki aya göre %0,1 azaldı.

Nisan 4. Hafta:

- ABD, 2019 yılının ilk çeyreğinde %3,2 ile beklentilerin üzerinde büyüdü. ABD’nin yılın ilk çeyreğinde %2 büyümesi bekleniyordu.
- ABD’de Mart ayında dayanıklı mal siparişlerinde aylık bazda %2,7 artış gerçekleşti.
- ABD’de Mart ayında yeni konut satışları bir önceki aya göre %4,5 arttı.
- ABD’de, bir önceki hafta 192 bin olan işsizlik maaşı başvuruları son haftada artarak 230 bin oldu.
- Almanya’da Nisan ayında artması beklenen Ifo İş İklimi Endeksi 99,2’ye geriledi.
- Mart ayında Japonya’da sanayi üretimi geçen aya göre %0,9 ile beklentilerin üzerinde azaldı.
- Japonya Merkez Bankası BoJ Nisan ayında para politikasını değiştirmeyerek politika faizini %0,1 düzeyinde sabit tuttu.

Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

1) Dış Ticaret

GTS'ye Göre Genel İhracat ve İthalat

Nisan ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 5,38 oranında artmış, ithalat ise % 14,62 oranında azalmıştır. 2019 yılı Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 5,38 artarak 15 milyar 273 milyon dolar,
- İthalat, % 14,62 azalarak 18 milyar 104 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 6,50 azalarak 33 milyar 377 milyon dolar olmuştur.

Dış ticaret açığı ise, 2018 yılı Nisan ayındaki 6 milyar 711 milyon dolar seviyesinden, % 57,82 oranında azalarak 2 milyar 831 milyon dolar seviyesine düşmüştür.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2018 yılı Nisan ayında % 68,3 iken, 2019 yılı Nisan ayında % 84,4 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 1: GTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Nisan			Ocak-Nisan		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
İhracat	14.494	15.273	5,38	57.622	59.792	3,77
İthalat	21.205	18.104	-14,62	85.527	68.574	-19,82
Dış Ticaret Hacmi	35.699	33.377	-6,50	143.149	128.367	-10,33
Dış Ticaret Dengesi	-6.711	-2.831	-57,82	-27.905	-8.782	-68,53
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	68,3	84,4		67,4	87,2	

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

GTS'ye göre son 12 aylık dönemde,

- İhracat bir önceki yıla göre % 5,78 oranında artış ile 179 milyar 44 milyon dolar, ithalat ise % 15,86 oranındaki azalış ile 214 milyar 232 milyon dolar olmuştur.
- Dış ticaret hacmi bir önceki yıla göre % 7,21 oranında azalarak 393 milyar 276 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise % 83,6 olmuştur.

Tablo 2: Mal Grubuna Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Sektör adı (İhracat)	Nisan			Ocak-Nisan		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	1.691	1.937	14,57	6.642	7.294	9,83
2	Ham madde (Ara mallar)	6.703	7.168	6,93	27.082	28.278	4,42
3	Tüketim malları	6.017	6.102	1,42	23.687	23.955	1,13
	Diğer	83	66	-20,04	212	264	24,70
Toplam		14.494	15.273	5,38	57.622	59.792	3,77

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Tablo 3: Mal Grubuna Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Sektör adı (İthalat)	Nisan			Ocak-Nisan		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	2.730	1.986	-27,27	11.090	7.992	-27,94
2	Ham madde (Ara mallar)	15.924	14.388	-9,64	64.267	53.823	-16,25
3	Tüketim malları	2.478	1.675	-32,41	9.930	6.551	-34,03
	Diğer	73	55	-23,98	240	209	-13,02
Toplam		21.205	18.104	-14,62	85.527	68.574	-19,82

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

ÖTS'ye Göre Genel İhracat ve İthalat

Nisan ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 4,67 oranında artmış, ithalat ise % 15,04 oranında azalmıştır. 2019 yılı Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 4,67 artarak 14 milyar 494 milyon dolar,
- İthalat, % 15,04 azalarak 17 milyar 464 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 7,11 azalarak 31 milyar 958 milyon dolar olmuştur.

Dış ticaret açığı ise, 2018 yılı Nisan ayındaki 6 milyar 710 milyon dolar seviyesinden % 55,73 oranında azalarak 2 milyar 971 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2018 yılı Nisan ayında % 67,4 iken, 2019 yılı Nisan ayında % 83,0 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4: ÖTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Nisan			Ocak-Nisan		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
İhracat	13.847	14.494	4,67	54.983	56.742	3,20
İthalat	20.557	17.464	-15,04	82.451	66.484	-19,37
Dış Ticaret Hacmi	34.404	31.958	-7,11	137.434	123.227	-10,34
Dış Ticaret Dengesi	-6.710	-2.971	-55,73	-27.469	-9.742	-64,53
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	67,4	83,0		66,7	85,3	

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

ÖTS'ye göre son 12 aylık dönemde,

- İhracat bir önceki yıla göre % 5,20 oranında artış ile 169 milyar 694 milyon dolar, ithalat ise % 16,51 oranındaki azalış ile 207 milyar 80 milyon dolar olmuştur.
- Dış ticaret hacmi bir önceki yıla göre % 7,95 oranında azalarak 376 milyar 774 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise % 81,9 olmuştur.

Tablo 5: Mal Grubuna Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör adı	Nisan			Ocak-Nisan		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	1.621	1.819	12,21	6.336	6.842	7,98
2	Ham madde (Ara mallar)	6.364	6.782	6,57	25.652	26.695	4,07
3	Tüketim malları	5.780	5.827	0,82	22.786	22.943	0,69
	Diğer	82	65	-20,30	209	262	25,55
Toplam		13.847	14.494	4,67	54.983	56.742	3,20

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Tablo 6: Mal Grubuna Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör adı	Nisan			Ocak-Nisan		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	2.685	1.988	-25,96	10.649	8.027	-24,62
2	Ham madde (Ara mallar)	15.521	14.010	-9,74	62.604	52.524	-16,10
3	Tüketim malları	2.279	1.417	-37,82	8.953	5.733	-35,97
	Diğer	72	50	-30,85	245	200	-18,28
Toplam		20.557	17.464	-15,04	82.451	66.484	-19,37

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Tablo 7: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Ülke Adı	Nisan			Ocak-Nisan		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Almanya	1.364	1.247	-8,55	5.564	5.162	-7,21
2	İngiltere	850	822	-3,26	3.477	3.461	-0,45
3	İtalya	783	779	-0,60	3.346	3.195	-4,52
4	Irak	636	755	18,73	2.637	2.821	6,99
5	ABD	636	735	15,49	2.609	2.650	1,58
	Diğer	9.578	10.156	6,03	37.351	39.453	5,63
Toplam		13.847	14.494	4,67	54.983	56.742	3,20

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Tablo 8: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Ülke Adı	Nisan			Ocak-Nisan		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Rusya Federasyonu	1.892	1.863	-1,55	7.898	7.116	-9,89
2	Çin	1.780	1.457	-18,15	7.820	5.695	-27,17
3	Almanya	1.978	1.454	-26,50	7.371	5.615	-23,82
4	ABD	1.085	931	-14,17	4.108	3.410	-17,00
5	İtalya	994	759	-23,62	3.742	2.639	-29,48
	Diğer	12.827	11.000	-14,25	51.512	42.009	-18,45
Toplam		20.557	17.464	-15,04	82.451	66.484	-19,37

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2) Ödemeler Dengesi

Cari İşlemler Hesabı

- Cari işlemler açığı, bir önceki yılın Şubat ayına göre 3.776 milyon ABD doları azalarak 718 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun sonucunda, on iki aylık cari işlemler açığı 17.044 milyon ABD doları olmuştur.
- Söz konusu gelişmede, ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 3.690 milyon ABD doları azalarak 1.074 milyon ABD dolarına gerilemesi, hizmetler dengesi kaynaklı net girişlerin 57 milyon ABD doları artarak 894 milyon ABD dolarına yükselmesi ve birincil gelir dengesi açığının 68 milyon ABD doları azalarak 495 milyon ABD dolarına gerilemesi etkili olmuştur.
- Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise, bir önceki yılın Şubat ayında 449 milyon ABD doları açık vermişken, bu ayda 2.748 milyon ABD doları fazla vermiştir.
- Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, bir önceki yılın aynı ayına göre 59 milyon ABD doları tutarında artarak 815 milyon ABD dolarına yükselmiştir.
- Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 86 milyon ABD doları azalarak 400 milyon ABD doları olmuştur.
- İkincil Gelir Dengesi kalemi kaynaklı çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 39 milyon ABD doları artarak 43 milyon ABD dolarına yükselmiştir.

Finans Hesabı

- Bir önceki yılın Şubat ayında 271 milyon ABD doları net çıkış kaydeden doğrudan yatırımlar kalemi, bu yılın aynı ayında 486 milyon ABD doları net giriş kaydetmiştir.
- Portföy yatırımları 1.786 milyon ABD doları tutarında net giriş kaydetmiştir. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurtdışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 136 milyon ABD doları

net alış ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 492 milyon ABD doları net satış yaptığı görülmektedir.

- Yurtdışında gerçekleştirilen tahvil ihraçları yoluyla bankalar, Genel Hükümet ve diğer sektörler sırasıyla 92 milyon ABD doları, 2.000 milyon ABD doları ve 500 milyon ABD doları net borçlanma yapmıştır.
- Diğer yatırımlarda 128 milyon ABD doları tutarında net çıkış gerçekleşmiştir.
- Diğer yatırımlar altında, yurtiçi bankaların yurtdışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 246 milyon ABD doları net artış, yurtdışı bankaların yurtiçindeki mevduatları ise 711 milyon ABD doları net azalış kaydetmiştir.
- Yurtdışından sağlanan kredilerle ilgili olarak, bankalar ve diğer sektörler sırasıyla 206 milyon ABD doları ve 677 milyon ABD doları net geri ödeme, Genel Hükümet ise 48 milyon ABD doları net kullanım gerçekleştirmiştir.
- Resmi rezervlerde 2.823 milyon ABD doları rezerv artışı gözlenmiştir.

3) Enflasyon

2019 yılı Nisan ayında Türkiye Geneli TÜFE endeksi (Tablo 4) bir önceki aya (Mart 2018) göre yüzde 1,69 artarak 409,63 değerine yükselmiştir. Endeks, bir önceki yılın aynı ayına göre ise yüzde 19,50 oranında artış göstermiştir. Nisan (2019) ayında ana harcama grupları itibariyle en yüksek artış yüzde 6,77 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda yaşanırken, bunu yüzde 5,36 ile gıda giyim ve ayakkabı grubu takip etmektedir. Öte yandan düşüş gösteren tek grup ise yüzde 0,30 ile haberleşme grubu olmuştur.

Tablo 9: Ana-Harcama Gruplarına Göre Tüketici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları

Harcama Grubu	Nisan 2018*	Mart 2019**
Genel	19,50	1,69
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	31,86	1,40
Alkollü İçecekler ve Tütün	9,66	6,77
Giyim ve Ayakkabı	5,91	5,36
Konut, Su, Elektrik, Gaz ve Diğer Yakıtlar	15,31	0,37
Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hizmetleri	27,64	2,65
Sağlık	19,75	0,49
Ulaştırma	12,55	1,19
Haberleşme	10,20	-0,30
Eğlence ve Kültür	19,33	1,04
Eğitim	12,82	1,26
Lokanta ve Oteller	19,58	1,13
Çeşitli Mal ve Hizmetler	27,47	1,94

*Bir önceki yılın aynı ayına göre enflasyon değişimi

**Bir önceki aya göre enflasyon değişimi

Şekil 1: TÜFE Bazlı Yıllık Enflasyon Oranları

Kaynak: TÜİK

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2019 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %2,98, bir önceki yılın Aralık ayına göre %5,18, bir önceki yılın aynı ayına göre %30,12 ve on iki aylık ortalamalara göre %32,24 artış gösterdi.

Şekil 2: Yİ-ÜFE Bazlı Yıllık Enflasyon Oranları

Kaynak: TÜİK

Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocakçılığı sektöründe %3,45, imalat sanayi sektöründe %2,86, elektrik, gaz üretim ve dağıtım sektöründe %4,96 ve su temini sektöründe %0,36 artış olarak gerçekleşti.

Tablo 10: Sektörler İtibariyle Yİ-ÜFE Enflasyon Oranları

Ana sanayi grupları	Endeks	Aylık değişim (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (%)	On iki aylık ortalamalara göre değişim (%)
Yurt içi ÜFE	444,85	2,98	5,18	30,12	32,24
Ara mali	480,24	2,54	4,63	29,69	34,71
Dayanıklı tüketim mali	313,14	3,35	4,79	23,55	23,08
Dayanısız tüketim mali	359,46	3,21	6,57	25,03	21,80
Enerji	604,55	5,29	3,99	47,55	52,37
Sermaye mali	389,35	1,83	5,65	29,87	32,52

Kaynak: TÜİK

4) İşgücü Piyasası

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2019 yılı Ocak döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 259 bin kişi artarak 4 milyon 668 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 3,9 puanlık artış ile %14,7 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 4,1 puanlık artış ile %16,8 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 6,8 puanlık artış ile %26,7 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 3,9 puanlık artış ile %15,0 olarak gerçekleşti.

İstihdam edilenlerin sayısı 2019 yılı Ocak döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 872 bin kişi azalarak 27 milyon 157 bin kişi, istihdam oranı ise 1,9 puanlık azalış ile %44,5 oldu. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 345 bin, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 526 bin kişi azaldı. İstihdam edilenlerin %17,0'si tarım, %19,9'u sanayi, %5,4'ü inşaat, %57,7'si ise hizmet sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0,7 puan, inşaat sektörünün payı 1,6 puan azalırken, hizmet sektörünün payı 2,3 puan arttı. Sanayi sektörünün payı ise değişim göstermedi.

İşgücü 2019 yılı Ocak döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 387 bin kişi artarak 31 milyon 825 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,1 puanlık artış ile %52,2 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 0,2 puanlık azalış ile %71,1, kadınlarda ise 0,4 puanlık artışla %33,6 olarak gerçekleşti.

Tablo 11: Nüfusun İşgücü Durumu (Mevsim Etkisinden Arındırılmamış, Bin Kişi)

Yıllar	İşgücü	İstihdam Edilenler	İşsiz	İşsizlik Oranı (15 ve yukarı yaş) (%)	Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	Genç Nüfusta (15-24 yaş) İşsizlik Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)
2008	22.899	20.604	2.295	10,0	12,3	23,3	40,4
2009	23.710	20.615	3.095	13,1	16,0	21,9	39,8
2010	24.594	21.858	2.737	11,1	13,7	19,6	41,3
2011	25.594	23.266	2.328	9,1	11,3	16,3	43,1
2012	26.141	23.937	2.204	8,4	10,3	17,9	43,6
2013	27.046	24.601	2.445	9,0	10,9	17,4	43,9
2014	28.786	25.933	2.853	9,9	12,0	20,2	45,5
2015	29.678	26.621	3.057	10,3	12,4	19,2	46,0
2016	30.535	27.205	3.330	10,9	13,0	24,0	46,3
2017	31.643	28.189	3.454	10,9	13,0	19,2	47,1
2018	32.274	28.738	3.537	11,0	12,9	20,3	47,4
2019 Ocak	31.825	27.157	4.668	14,7	16,8	26,7	44,5

Kaynak: TÜİK

5) Kapasite Kullanım Oranları ve Üretim Endeksleri

İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), Nisan'da bir önceki aya göre 0,7 puan artarak yüzde 75,0 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0,3 puan artarak yüzde 75,0'a yükseldi.

Tablo 12: İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranları

Aylar	2018	2019
Ocak	78,2	74,4
Şubat	77,8	74,0
Mart	77,8	74,3
Nisan	77,3	75,0
Mayıs	77,9	
Haziran	78,3	
Temmuz	77,1	
Ağustos	77,8	
Eylül	76,2	
Ekim	75,4	
Kasım	74,1	
Aralık	74,1	

Kaynak: TCMB

2019 yılı Şubat ayında sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %5,1 azaldı. 2019 yılı Şubat ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %4,7 ve imalat sanayi sektörü endeksi %5,5 azalırken elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,4 arttı.

Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2019 yılı Şubat ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %0,3, imalat sanayi sektörü endeksi %1,4 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,8 arttı.

Tablo 13: Sanayi Üretim Endeksi ve Değişim Oranları, Şubat 2019 (2015=100)

Sektörler ve ana sanayi grupları	Arındırılmamış	Takvim etkisinden arındırılmış		Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış	
	Endeks	Endeks	Yıllık değişim (%)	Endeks	Aylık değişim (%)
Toplam sanayi	100,0	99,2	-5,1	110,9	1,3
Madencilik ve taşocakçılığı	91,0	90,6	-4,7	113,0	0,3
İmalat sanayi	99,9	99,0	-5,5	110,5	1,4
Elektrik, gaz, buhar	107,9	107,3	0,4	114,7	0,8
Ara malı	94,2	93,3	-9,7	105,2	1,0
Dayanıklı tüketim malı	95,9	94,9	5,0	110,0	1,6
Dayanıksız tüketim malı	105,2	104,2	-0,5	115,2	1,4
Enerji	110,6	110,2	4,5	118,5	2,7
Sermaye malı	101,6	100,9	-7,8	114,1	1,0
Düşük teknoloji	100,2	99,3	-1,4	111,2	1,3
Orta düşük teknoloji	92,9	92,0	-11,4	104,7	1,8
Orta yüksek teknoloji	101,4	100,4	-8,3	108,8	-1,2
Yüksek teknoloji	139,7	139,9	14,8	155,2	12,3

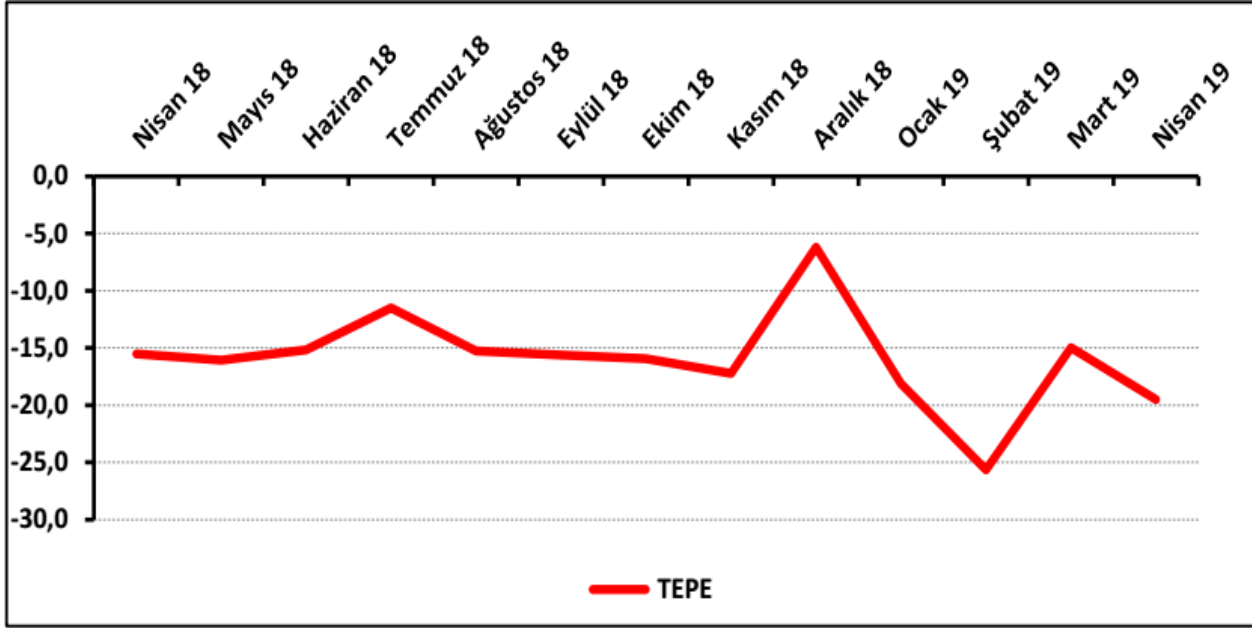
Kaynak: TÜİK

6) Güven Endeksleri

Perakende güveni, Nisan ayında bir önceki aya göre 4,5 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre 4,0 puan azaldı. Perakende güveninin geçen yıla ve geçen aya göre azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentilerindeki düşüş etkili oldu. “Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörü, Nisan ayında perakende güveninde en fazla artış gösteren sektör oldu. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye, geçen yıla göre AB-28 ve Euro Bölgesi’nden daha kötü performans sergiledi.

Nisan ayında -19,5 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 4,0 puan, geçen aya göre 4,5 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla ve geçen aya göre azalışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki kötüleşme etkili oldu.

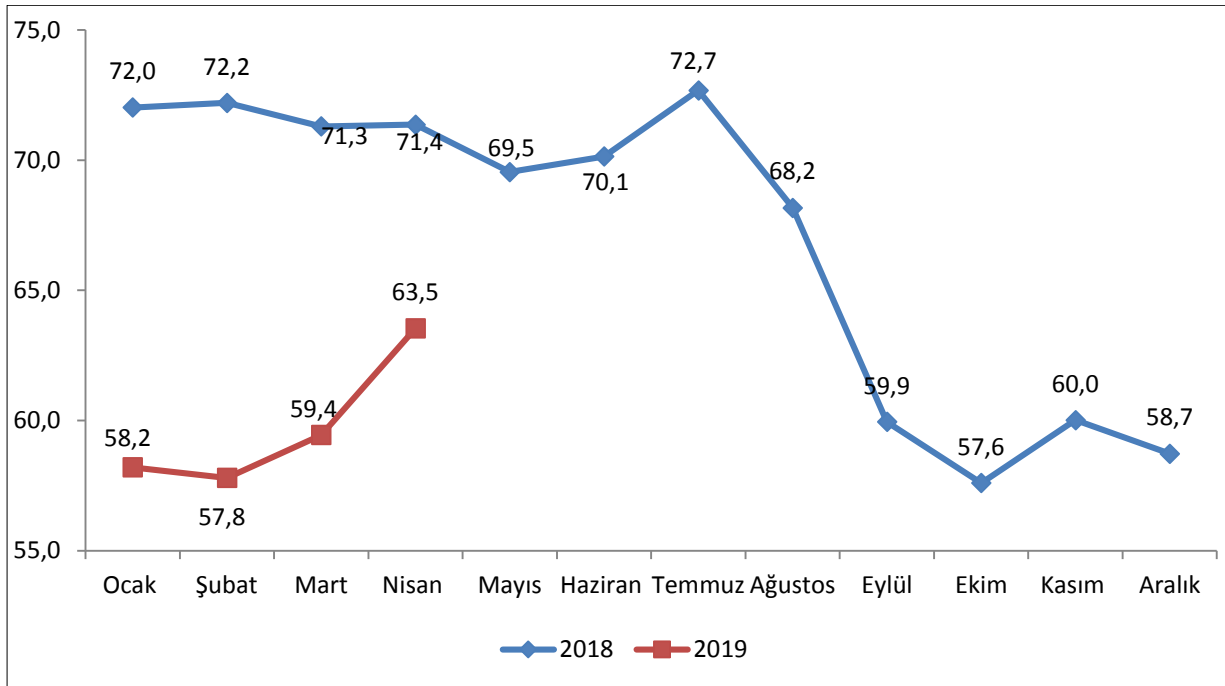
Şekil 3: TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE)

Kaynak: TEPAV

2019 Mart ayında 59,4 olan Tüketici Güven Endeksi, 2019 Nisan ayında 4,1 puan artarak 63,5 seviyesine yükselmiştir. Böylelikle, geçtiğimiz ay gösterdiği artış eğilimini korumaktadır. Bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 7,9 puan azalış göstermiştir.

Şekil 4: Tüketici Güven Endeksi

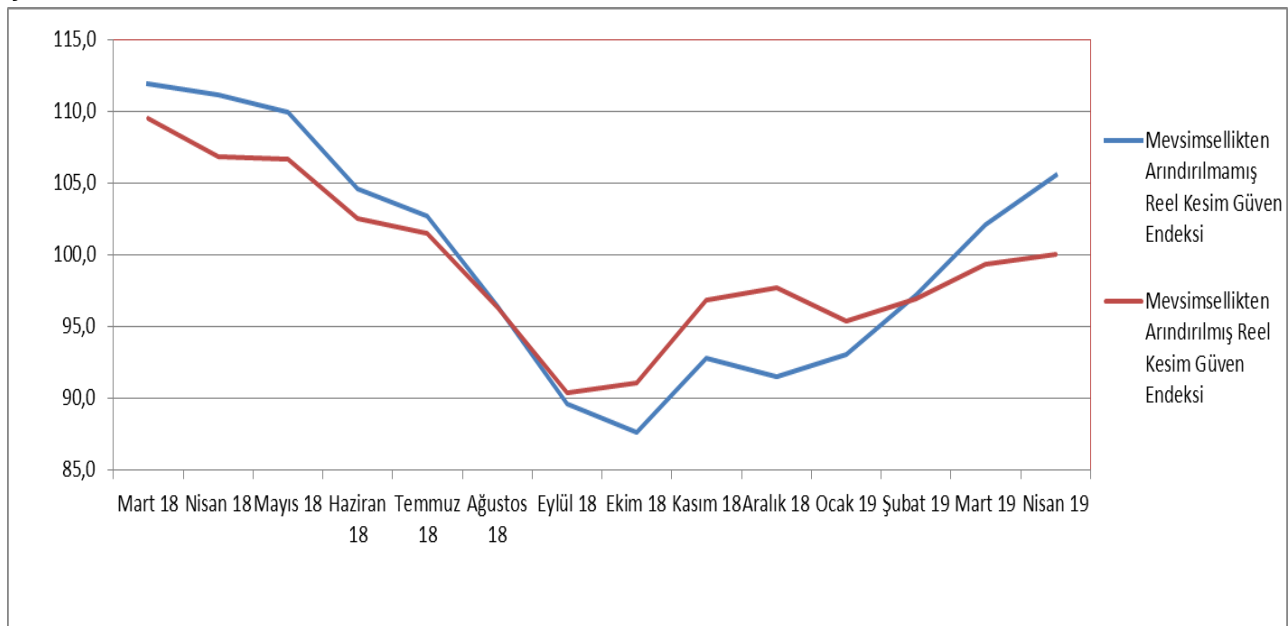

Kaynak: TÜİK

Nisan ayında Reel Kesim Güven Endeksi (Şekil 1) bir önceki aya göre yüzde 3,3 oranında artmıştır. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre ise yüzde 5,1 oranında azalmıştır. Mevsimlikten arındırılmış Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE-MA) ise bir önceki aya göre yüzde 0,7 oranında artarken, bir önceki yılın aynı ayına göre ise yüzde 6,4 oranında azalmıştır.

Endeksi oluşturan yayılma endeksleri incelendiğinde, gelecek 3 ay için toplam istihdam, sabit sermaye yatırım harcaması ve genel gidişat endeksleri bir önceki aya göre düşüş gösterirken, mevcut toplam sipariş miktarı, gelecek 3 ay için üretim miktarı, son 3 ay toplam sipariş miktarı, son 3 ay toplam sipariş miktarı ve gelecek 3 ay için ihracat sipariş miktarının artış gösterdiği görülmektedir.

Şekil 5: Reel Kesim Güven Endeksi

Kaynak: TCMB

Ekonomik güven endeksi Mart ayında 81,9 iken, Nisan ayında %3,4 oranında artarak 84,7 oldu. Ekonomik güven endeksindeki artış, tüketici, reel kesim (imalat sanayi) ve hizmet sektörü güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.

Nisan ayında tüketici güven endeksi 63,5 değerine, reel kesim güven endeksi 100 değerine ve hizmet sektörü güven endeksi 83,1 değerine yükseldi. Nisan ayında perakende ticaret sektörü güven endeksi 90,6 değerine, inşaat sektörü güven endeksi ise 53,9 değerine geriledi.

Şekil 6: Ekonomik Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

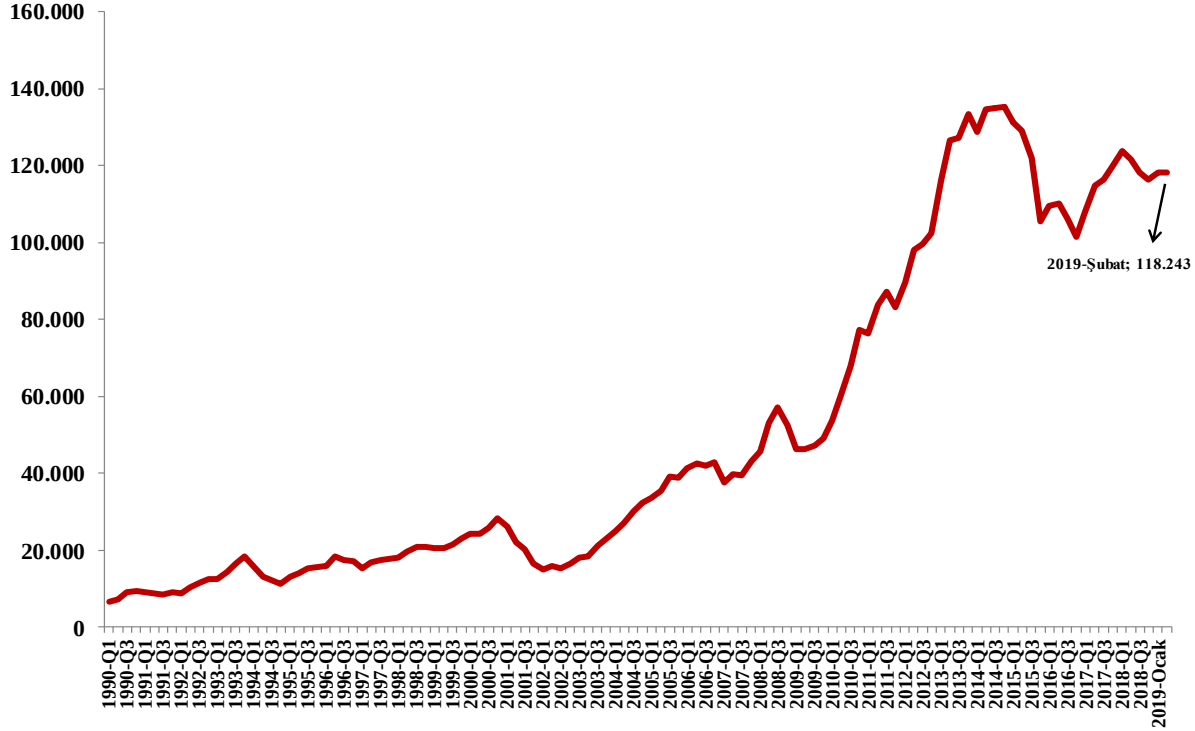
7) Kısa Vadeli Dış Borç İstatistikleri

2019 yılı Şubat ayı itibarıyla 2018 yılsonuna göre 1,9 milyar ABD doları artmış ve yaklaşık 118,2 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde bankalar kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku 511 milyon ABD doları artarak 57,4 milyar ABD dolarına, diğer sektörler kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku 1,4 milyar ABD doları artarak 54,9 milyar ABD dolarına yükselmiştir.

Kısa vadeli dış borç stokunun %48,6'sı bankalar kaynaklı borçlardan oluşmaktadır. Bankalar kaynaklı borçların %16,7'si ise krediler oluşturmaktadır. Bankaların yurt dışından kullandıkları kısa vadeli krediler 2019 yılı Şubat ayı itibarıyla yaklaşık 9,6 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu rakam, kısa vadeli kredilerde 2018 yılsonuna göre %13,1'lik bir düşüş yaşandığı anlamına gelmektedir. Aynı dönemde yurt dışı yerleşiklerin döviz tevdiat hesabı %1,5 oranında, banka mevduatları %1,4 oranında, TL cinsinden mevduatları %10,6 oranında artmıştır.

Diğer sektörlerin yurt dışından sağladığı kısa vadeli borçlar ise 2018 yılsonuna göre %2,6 oranında artarak 54,9 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Şekil 7: Kısa Vadeli Dış Borç Stoku (Milyon Dolar)

Kaynak: TCMB

Tablo 14: Kısa Vadeli Dış Borç Stokunun Dağılımı (Milyon Dolar)

	2016				2017				2018				2019	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Ocak	Şubat
MERKEZ BANKASI	173	157	131	399	1.382	1.390	1.298	1.753	1.437	1.826	6.706	5.914	5.918	5.915
BANKER KREDİ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MUHABİR AÇIKLARI	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
MEVDUAT	173	157	131	399	1.382	1.390	1.298	1.752	1.437	1.826	6.706	5.914	5.918	5.915
GENEL HÜKÜMET	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BANKALAR	71.540	69.482	66.546	60.728	64.590	67.185	67.286	67.195	69.440	66.797	60.518	56.909	57.680	57.420
KREDİLER	19.601	18.936	16.647	14.700	15.414	15.656	16.490	17.533	16.917	17.023	13.806	11.015	9.535	9.567
DÖVİZ TEVDİAT HESABI	19.055	19.401	18.752	16.671	16.773	18.011	19.003	19.583	20.756	19.086	18.976	18.833	18.977	19.118
BANKA MEVDUATI	18.780	17.176	16.679	17.192	18.197	18.789	18.474	16.952	17.315	17.283	16.818	13.016	13.469	13.196
TL CİNSİNDEN MEVDUAT	14.104	13.969	14.468	12.165	14.206	14.729	13.319	13.127	14.452	13.405	10.918	14.045	15.699	15.539
DİĞER SEKTÖRLER	37.816	40.667	39.458	40.482	41.992	46.262	47.700	50.750	52.821	52.978	50.866	53.533	54.475	54.908
TİCARİ KREDİLER	33.031	35.348	34.452	36.440	37.784	41.121	42.460	44.827	46.491	47.007	45.389	47.635	48.701	49.746
İTHALAT BORÇLARI	29.318	31.766	30.824	32.773	34.148	37.319	38.543	40.655	42.083	42.613	40.316	39.855	40.102	40.176
PREF.&PEŞİN İHRACAT	3.713	3.582	3.628	3.667	3.636	3.802	3.917	4.172	4.408	4.394	5.073	7.780	8.599	9.570
DİĞER KREDİLER	4.785	5.319	5.006	4.042	4.208	5.141	5.240	5.923	6.330	5.971	5.477	5.898	5.774	5.162
KAMU	0	0	213	241	247	183	188	84	0	0	0	0	0	0
ÖZEL	4.785	5.319	4.793	3.801	3.961	4.958	5.052	5.839	6.330	5.971	5.477	5.898	5.774	5.162
TOPLAM	109.529	110.306	106.135	101.609	107.964	114.837	116.284	119.698	123.698	121.601	118.090	116.356	118.073	118.243

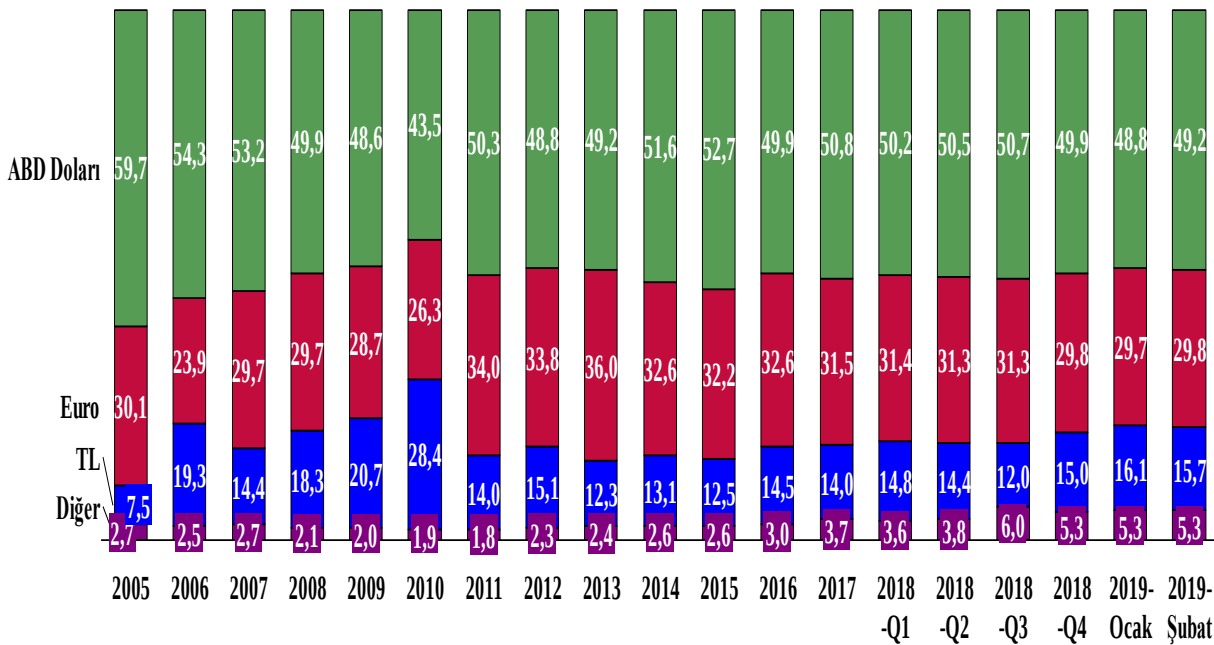
Kaynak: TCMB

Kısa vadeli dış borç stokunun borçlu bazında dağılımı incelendiğinde, tamamı kamu bankalarından oluşan kamu sektörünün borcunun 2019 Şubat ayı itibarıyla, 2018 yılsonuna göre %9,8 oranında arttığı ve 24,7 milyar ABD dolarına yükseldiği görülmektedir. Kısa vadeli dış borç stokunun %74,1'ini oluşturan özel sektörün kısa vadeli dış borç stoku ise 2019 Şubat ayında, 2018 yılsonuna göre %0,4 oranında azalmış ve 87,6 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Alacaklı bazında dağılım incelendiğinde ise özel kredi alacaklıların %40,7'sini oluşturan parasal kuruluşlara olan kısa vadeli borçların 2019 yılı Şubat ayı itibarıyla, bir önceki yılsonuna göre %1,4 oranında azaldığı ve 47,7 milyar ABD dolarına gerilediği görülmektedir. Aynı dönemde parasal olmayan kuruluşlara olan kısa vadeli borçlar ise %3,4 oranında artmış ve 69,6 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. 2019 Şubat ayı itibarıyla 77 milyon ABD doları olan tahvil ihraçlarının 2018 yılsonuna göre %22,2 oranında azaldığı görülmektedir.

Kısa vadeli dış borç stokunun 2005 – 2019 Şubat dönemindeki döviz kompozisyonu incelendiğinde, 2005 yılına kıyasla yaklaşık yüzde 10,5 puan azalmakla birlikte, ABD dolarının payının, Euro ve diğer dövizlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. 2019 yılı Şubat ayı itibarıyla, kısa vadeli dış borç stokunun %49,2'si ABD doları, %29,8'i Euro, %15,7'si TL ve %5,3'ü de diğer döviz cinslerinden oluşmaktadır.

Şekil 8: Kısa Vadeli Dış Borç Stokunun Döviz Kompozisyonu, %

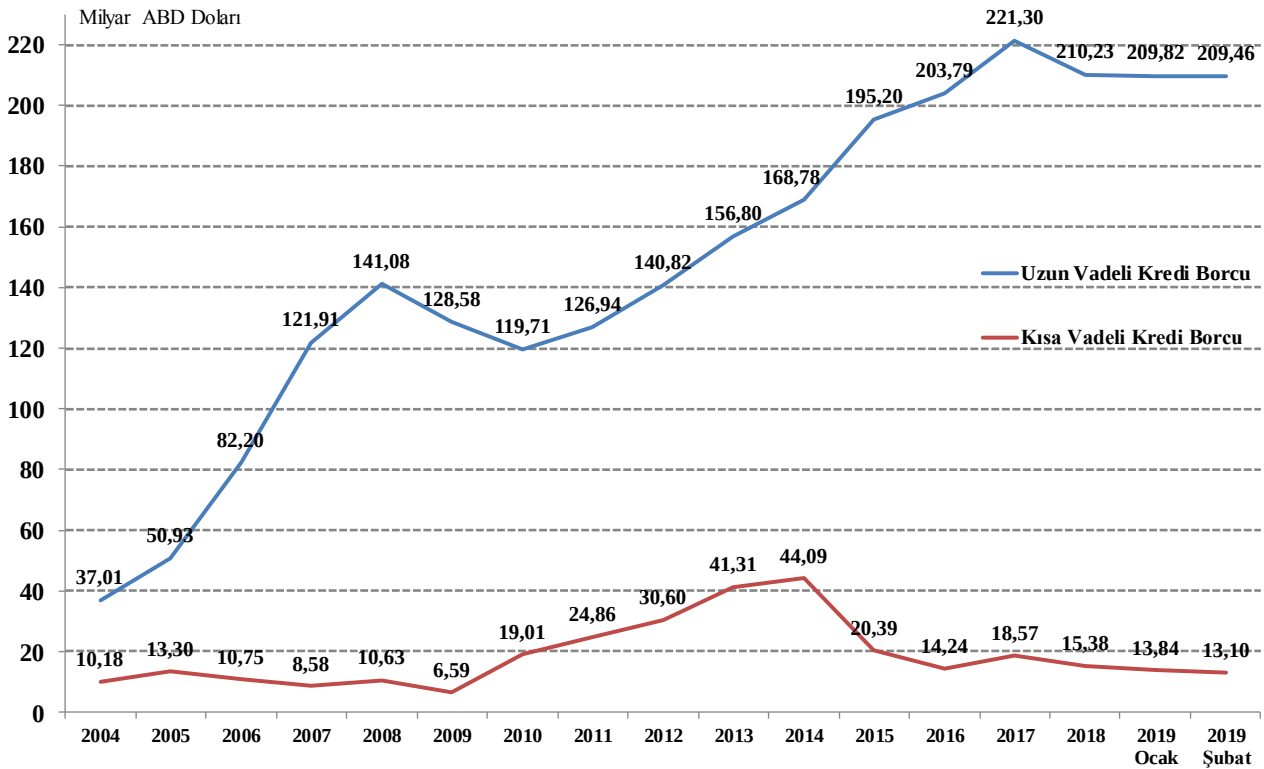

Kaynak: TCMB

8) Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Kredi Borç İstatistikleri

2019 yılı Şubat sonu itibarıyla özel sektörün yurt dışından sağladığı uzun vadeli kredi borcu 2018 yılsonuna göre %0,4 (~763,2 milyon dolar) azalarak yaklaşık 209,5 milyar ABD doları olmuştur. Aynı dönemde kısa vadeli kredi borcu ise %14,8'lik bir düşüşle 13,1 milyar ABD doları seviyesine gerilemiştir. Böylelikle toplam kredi borcu yaklaşık 3 milyar ABD doları azalarak 222,6 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Şekil 9: Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Kredi Borcu (Milyar Dolar)

Kaynak: TCMB

Özel sektörün yurt dışından sağladığı uzun vadeli kredi borcunun borçluya göre dağılımı incelendiğinde, finansal kesimin kredi borcunun (%48,7), finansal olmayan kesimin kredi borcundan (%51,3) daha az olduğu görülmektedir. Bununla birlikte 2014 yılından 2017 yıl sonuna kadar uzun vadeli krediler içinde finansal kesimin payının, finansal olmayan kesimin payından daha yüksek bir seviyede olduğu görülmekteydi. Büyük çoğunluğunu bankaların oluşturduğu finansal kesimin uzun vadeli kredi borcu, 2018 yılsonuna göre 899,6 milyon ABD doları azalarak 102 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Finansal olmayan kuruluşların borcu ise 2018 yılsonuna göre 136,4 milyon ABD doları artmış ve 107,5 milyar ABD doları olmuştur.

Alacaklıya göre dağılım verileri, tahvil alacaklıları hariç toplam kredi borcunun büyük ölçüde özel alacaklılara olan borçlardan oluştuğunu göstermektedir (%85,6). Özel alacaklıların uzun vadeli kredi borcu 2019 yılı Şubat ayı sonunda, 2018 yılsonuna göre 1,8 milyar ABD doları azalarak 144,6 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiş ve böylelikle toplam uzun vadeli kredilerdeki payı %69 olmuştur. Tahvil hariç toplam kredi borcunun %14,4'ünü oluşturan resmi alacaklar ise 24,4 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 15: Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Uzun Vadeli Kredi Borcu (Borçlu ve Alacaklıya Göre Dağılım, Milyar Dolar)

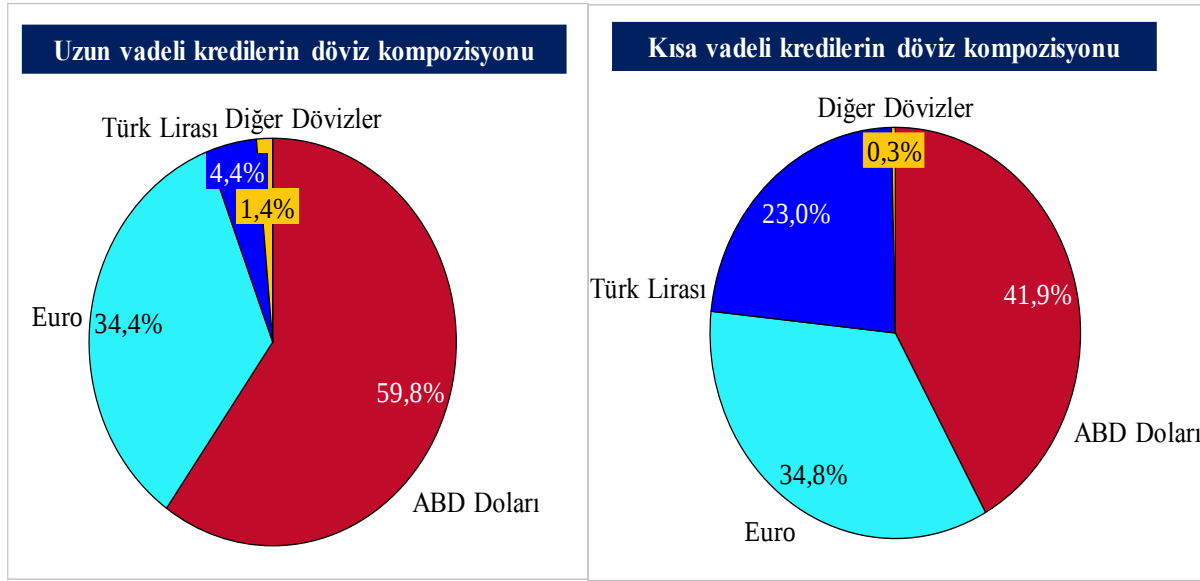
(Milyar ABD doları)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019-Ocak	2019-Şubat
Borçluya Göre Dağılım	156,80	168,78	195,20	203,79	221,30	210,23	209,82	209,46
I- Finansal	72,89	84,86	105,21	106,07	114,43	102,87	102,53	101,97
i- Bankalar	54,64	65,71	85,79	86,97	95,74	84,87	84,78	84,54
- Krediler	38,50	43,95	63,34	62,44	65,28	56,36	55,60	55,30
- Tahvil	16,14	21,76	22,45	24,53	30,46	28,51	29,18	29,24
ii- Bankacılık Dışı Finansal Kuruluşlar	18,25	19,14	19,42	19,09	18,69	18,00	17,74	17,43
- Krediler	16,09	15,17	14,91	13,46	13,19	13,00	12,75	12,46
- Yabancı Sermaye Sayılan Krediler	0,67	0,86	0,95	0,91	0,93	0,76	0,75	0,73
- Tahvil	1,50	3,12	3,56	4,73	4,57	4,24	4,24	4,24
II-Finansal Olmayan	83,91	83,93	89,99	97,72	106,87	107,36	107,29	107,49
- Krediler	71,92	70,54	73,59	79,26	85,71	87,70	87,69	87,43
- Yabancı Sermaye Sayılan Krediler	8,31	8,07	10,22	12,31	13,77	12,75	12,71	12,69
- Ticari Krediler	0,33	0,31	0,41	0,42	0,42	0,44	0,42	0,41
- Tahvil	3,35	5,00	5,77	5,73	6,97	6,47	6,47	6,97
Alacaklıya Göre Dağılım	156,80	168,78	195,20	203,79	221,30	210,23	209,82	209,46
I- Resmi Alacaklılar	20,21	20,45	21,80	22,95	30,02	24,57	24,50	24,40
II- Özel Alacaklılar	115,60	118,45	141,62	145,85	149,28	146,44	145,42	144,62
i- Yabancı Ticari Bankalar	68,15	71,50	88,34	88,34	87,34	83,45	82,51	81,27
ii- Yerleşik Bankaların Yurtdışı Şube ve İştirakleri	24,26	25,18	27,96	29,85	33,18	35,76	35,67	35,49
iii- Bankacılık Dışı Finansal Kuruluşlar	12,60	12,32	15,16	15,94	15,72	14,67	14,62	15,15
iv- Finansal Olmayan	10,60	9,45	10,16	11,72	13,03	12,55	12,63	12,70
III- Tahvil Alacaklıları	20,98	29,89	31,78	34,99	42,00	39,22	39,89	40,45

Kaynak: TCMB

Uzun vadeli kredi borcunun döviz kompozisyonuna bakıldığında, özel sektörün yurt dışından ağırlıklı olarak ABD doları cinsinden borçlandığı görülmektedir. ABD doları cinsinden borçların, toplam kredi borçları içindeki payı 2018 yılsonuna göre 0,4 yüzde puan artmış ve 2019 yılı Şubat sonu itibarıyla %59,8 olmuştur. Bunun ardından sırasıyla, %34,4 ile Euro, %4,4 ile Türk Lirası ve %1,4 ile diğer dövizler gelmektedir.

Kısa vadeli kredi borcunun döviz kompozisyonuna bakıldığında da ağırlığın ABD doları cinsinden kredilerde olduğu görülmektedir. ABD doları cinsinden borçların, toplam kısa vadeli kredi borçları içindeki payı 2018 yılsonuna göre 1,5 yüzde puan azalarak 2019 yılı Şubat sonu itibarıyla %41,9 olmuştur. Bunun ardından sırasıyla, %34,8 ile Euro, %23 ile Türk Lirası ve %0,3 ile de diğer dövizler gelmektedir.

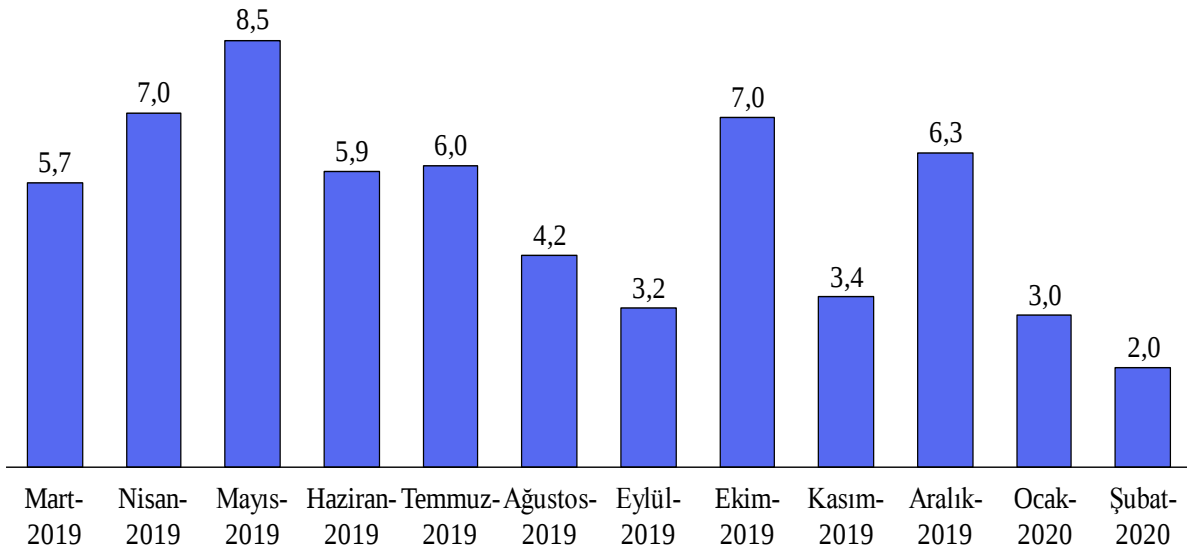
Şekil 10: Özel Sektörün Yurt Dışından Borçlandığı Kredilerin Döviz Kompozisyonu

Kaynak: TCMB

Özel sektörün yurt dışından sağladığı kredi borcu 2019 yılı Şubat sonu itibarıyla kalan vadeye göre incelendiğinde, 1 yıl içinde toplam 62 milyar ABD doları kadar anapara geri ödemesi gerçekleştirileceği görülmektedir.

Şekil 11: Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Kalan Vadesi 1 Yıla Kadar Olan Toplam Kredi Borcunun Aylara Göre Dağılımı (Ticari krediler hariç) (Milyar ABD Doları)

Kaynak: TCMB

9) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2019 yılı Mart ayında kurulan şirketlerin sayısında bir önceki aya göre %5,42 artış oldu.

- Bir önceki aya göre kurulan şirket sayısı %5,42, kurulan kooperatif sayısı %20,51, kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %4,18 oranında artmıştır.
- Bir önceki aya göre kapanan şirket sayısında %2,40, kapanan kooperatif sayısında %32,50 oranında artış, kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %26,36 azalış olmuştur.

Kapanan şirket sayısında geçen yılın aynı ayına göre %12,57 oranında azalış oldu.

- 2019 yılı Mart ayında, 2018 yılı Mart ayına göre kurulan şirket sayısı %5,52 kurulan kooperatif sayısı %15,32 oranında azalmıştır.

2019 yılının ilk üç ayında kapanan şirket sayısı, 2018 yılının aynı dönemine göre %10,44 oranında azaldı.

- 2019 yılının ilk üç ayında 2018 yılının aynı dönemine göre kapanan şirket sayısında %10,44 kapanan kooperatif sayısında %18,10 oranında azalmıştır. Kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %13,19 oranında artış gözlenmiştir.

Tablo 16: Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri, Mart 2019

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	MART 2019	ŞUBAT 2019	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	MART 2018	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	OCAK- MART (3 Aylık)		
							2018	2019	Değişim (%)
Kurulan	Şirket	7.057	6.694	5,42	7.469	-5,52	24.098	22.029	-8,59
	Kooperatif	94	78	20,51	111	-15,32	280	261	-6,79
	Ger.Kişi Tic.İşl.	1.869	1.794	4,18	3.286	-43,12	11.359	6.736	-40,70
Tasfiye	Şirket	1.072	974	10,06	972	10,29	3.369	3.661	8,67
	Kooperatif	62	29	113,79	51	21,57	142	143	0,70
Kapanan	Şirket	640	625	2,40	732	-12,57	3.564	3.192	-10,44
	Kooperatif	53	40	32,50	48	10,42	315	258	-18,10
	Ger.Kişi Tic.İşl.	1.634	2.219	-26,36	1.282	27,46	6.043	6.840	13,19

Kaynak: TOBB

Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler

1) Dış Ticaret

Tablo 1: 2019 Nisan Ayı Malatya İhracat Rakamları (Bin Dolar)

SEKTÖR	1 - 30 NISAN			1 OCAK - 30 NISAN		
	2018	2019	Değ.(%)	2018	2019	Değ.(%)
Çelik	0,8	24	2.699	27	229	725
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	43	1.034	2.308	108	2.521	2.220
Demir ve Demir Dışı Metaller	181	291	60	766	385	-49
Deri ve Deri Mamulleri	44	0,4	-99	92	6	-92
Diğer Sanayi Ürünleri	0,3	0	-61	0,4	3	845
Elektrik Elektronik	517	1.261	143	1.589	4.022	153
Fındık ve Mamulleri	609	549	-9	2.223	2.061	-7
Halı	0	15		39	78	97
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	11.148	7.663	-31	41.330	36.438	-11
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	680	515	-24	4.095	2.782	-32
İklimlendirme Sanayii	312	6	-97	483	248	-48
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	189	201	6	1.017	579	-43
Kuru Meyve ve Mamulleri	11.254	11.615	3	50.220	50.273	0,1
Madencilik Ürünleri	226	270	19	518	273	-47
Makine ve Aksamları	386	807	108	1.585	2.714	71
Meyve Sebze Mamulleri	215	68	-68	1.059	623	-41
Mobilya,Kağıt ve Orman Ürünleri	172	170	-1	741	702	-5
Mücevher	0	0		0	0	
Otomotiv Endüstrisi	3	67	2.158	15	121	677
Savunma ve Havacılık Sanayii	0	1		0	50	
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	593	2.189	268	4.029	3.915	-2
Süs Bitkileri ve Mam.	0	0		0	102	
Tekstil ve Hammaddeleri	2.350	1.598	-31	9.131	7.079	-22
Yaş Meyve ve Sebze	414	1	-99	2.322	222	-90
Zeytin ve Zeytinyağı	0	6		0	12	
TOPLAM	29.342	28.361	-3	121.399	115.449	-5

Kaynak: TİM

Malatya'nın 2019 yılı Nisan ayı ihracat tutarı yaklaşık 28,3 milyon Dolar olup bu ihracat rakamı 2018 yılı Nisan ayının ihracat rakamı olan 29,3 milyon Dolara göre %3 azalma anlamına gelmektedir. 2019 yılı 4 aylık toplam ihracat tutarı ise 115,4 milyon Dolar olup 2018 yılı 4 aylık ihracat tutarı olan 121,3 milyon Dolara göre %5 azalma anlamına gelmektedir.

Malatya'nın en önemli gelir kaynağı olan kayısı ve kayısı çekirdeğinin ihracatı sadece Malatya gümrüğünden yapılmadığından toplam ihracat tutarı için Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatına bakmak gerekmektedir. Tablo 2, Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatını göstermektedir.

Tablo 2: 2019 Yılı Türkiye'nin Kuru Kayısı ve Kayısı Çekirdeği İhracatı

Aylar	Kuru Kayısı		Kayısı Çekirdeği	
	İhracat Tutarı (Dolar)	Miktar (Kg)	İhracat Tutarı (Dolar)	Miktar (Kg)
Ocak	20.847.845	8.275.925	1.913.769	900.623
Şubat	22.676.805	9.064.955	1.204.191	614.579
Mart	20.710.816	8.463.288	1.769.905	757.090
Nisan	20.814.269	8.355.550	1.478.741	783.821
Toplam	85.049.735	34.159718	6.366.606	3.056.113

Kaynak: TİM

Malatya'nın Nisan ayı ithalat istatistikleri ise Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: 2019 Yılı Nisan Ayı Malatya İthalat İstatistikleri (Dolar)

Fasıl Adı	İthalat
Tarım ve hayvancılık	3.421.735
Gıda ürünleri ve içecek	414.337
Ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç); hasır vb. örülerek yapılan maddeler	55.892
Kağıt ve kağıt ürünleri	28.772
Kimyasal madde ve ürünler	959.872
Plastik ve kauçuk ürünleri	67.893
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	65.588
Ana metal sanayi	160.186
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	361.122
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makine ve cihazlar	49.562
Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat	33.171
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	1.994
TOPLAM	5.620.124

Kaynak: TÜİK

2) Yatırım Teşvikleri

Malatya’da yatırım teşvik belgesi alan işletmelerin sayısı, teşvik alan işletmelerin ne kadarlık bir tutar için bu teşvik belgesini aldığını ve son olarak bu yatırımla birlikte ne kadarlık bir istihdam sağlamayı planladığını Tablo 4 vermektedir.

Tablo 4: Malatya’da Alınan Yatırım Teşvik Belge İstatistikleri

Aylar	Belge Adedi		Sabit Yatırım (Milyon TL)		İstihdam	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Ocak	9	4	71	30	670	201
Şubat	8	5	104	35	1.444	740
Toplam	17	9	175	65	2.114	941

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

Tablo 5: 2019 Mart Ayında Malatya’da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2019 MART (BİR AYLIK)									2018 MART (BİR AYLIK)								
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
27	1	15	4	0	1	1	7		34	0	23	0	0	0	0	2	

Kaynak: TOBB

Tablo 6: 2019 Yılı Malatya’da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2019 OCAK-MART (ÜÇ AYLIK)								2018 OCAK-MART (ÜÇ AYLIK)							
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
95	1	50	10	0	12	3	38	109	4	79	14	0	8	5	23

Kaynak: TOBB

4) Karşılıksız Çek ve Protestolu Senet İstatistikleri

Tablo 7: Malatya’da Karşılıksız Çek Tutarları (Bin TL)

Aylar	2015	2016	2017	2018	2019
Ocak	4.097	14.231	8.865	11.551	15.523
Şubat	3.861	17.605	7.358	6.510	8.695
Mart	7.132	12.571	7.001	6.432	6.265
Nisan	5.988	7.679	2.382	8.525	
Mayıs	4.177	13.551	6.916	8.040	
Haziran	10.984	8.928	5.520	3.281	
Temmuz	15.496	6.932	5.651	14.359	
Ağustos	14.695	15.918	2.791	15.141	
Eylül	17.434	9.943	3.848	11.072	
Ekim	14.104	9.446	16.979	29.973	
Kasım	24.520	10.041	7.340	25.853	
Aralık	22.584	12.230	6.174	21.091	
TOPLAM	145.072	139.077	80.770	161.829	

Kaynak: TBB

Tablo 8: Malatya’da Protestolu Senet Tutarları (Bin TL)

Aylar	2015	2016	2017	2018	2019
Ocak	3.001	2.554	4.162	4.136	12.259
Şubat	3.119	4.290	3.340	7.920	6.334
Mart	2.582	2.739	4.396	3.742	8.401
Nisan	2.487	2.402	3.882	6.036	
Mayıs	2.908	2.830	4.291	5.461	
Haziran	3.522	3.953	4.164	5.954	
Temmuz	4.091	3.892	4.185	6.794	
Ağustos	3.291	3.814	4.278	7.445	
Eylül	3.722	4.578	4.175	14.184	
Ekim	4.299	3.683	6.352	9.599	
Kasım	4.284	4.462	4.143	13.098	
Aralık	4.132	4.465	3.703	7.803	
TOPLAM	41.439	43.662	51.071	92.173	

Kaynak: TBB

5) Konut Satış İstatistikleri

Tablo 9: Malatya’da Konut Satış İstatistikleri

	2017	2018			2019		
Aylar	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam
Ocak	831	287	420	707	233	417	650
Şubat	842	304	444	748	262	327	589
Mart	1.130	358	526	884	382	460	842
Nisan	920	306	440	746			
Mayıs	964	371	601	972			
Haziran	736	386	515	901			
Temmuz	939	395	607	1.002			
Ağustos	975	414	524	938			
Eylül	1.503	553	637	1.190			
Ekim	1.012	653	676	1.329			
Kasım	1.035	311	394	705			
Aralık	1.097	596	606	1.202			
Toplam	11.984	4.934	6.390	11.324			

Kaynak: TÜİK

6) Bankacılık İstatistikleri

Tablo 10: Malatya’da Mevduat İstatistikleri (Bin TL)

Tür	Tasarruf Mevduatı	Tasarruf Mevduatı (TL)	Tasarruf Mevduatı (Döviz Tevdiat Hesabı)	Diğer Mevduat	Diğer Mevduat (TL)	Diğer Mevduat (Döviz Tevdiat Hesabı)	Toplam Mevduat
2018 Eylül	5.117.224	2.992.882	2.124.342	1.299.843	814.720	485.123	6.417.067
2018 Aralık	5.008.205	3.007.385	2.000.820	997.496	749.551	247.945	6.005.701
2019 Mart	5.326.241	2.879.435	2.446.806	1.163.509	811.183	352.326	6.489.750

Kaynak: BDDK

Tablo 11: Malatya’da Kredi İstatistikleri (Bin TL)

Tür	Toplam Nakdi Krediler	Nakdi Krediler	Takipteki Alacaklar	Gayrinakdi Krediler
2018 Eylül	8.810.255	8.439.840	370.415	1.018.127
2018 Aralık	8.493.099	8.081.344	411.755	1.009.021
2019 Mart	8.770.002	8.327.178	442.824	1.031.201

Kaynak: BDDK

7) Patent ve Marka İstatistikleri

Tablo 9: 2019 Yılı Malatya’da Marka, Patent, Model ve Tasarım Başvuru İstatistikleri

Tür/Ay	2019 Ocak	2019 Şubat	2019 Mart
Patent Başvuru Sayısı	1	0	1
Faydalı Model Başvuru Sayısı	2	0	1
Marka Başvuru Sayısı	23	26	27
Tasarım Başvuru Sayısı	1	1	1

Kaynak: Türk Patent

KAYNAKÇA

- BDDK
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- TCMB
- Ticaret Bakanlığı
- TİM
- TOBB
- TÜİK
- Türkiye Bankalar Birliği
- Türk Patent ve Marka Kurumu